

Jaarverslag Eindhoven Museum 2023



Beste lezer,

Voor je ligt het jaarverslag van Eindhoven Museum 2023, dat we in een nieuw jasje hebben gestoken. We merkten dat onze jaarverslagen de afgelopen jaren langer en formeler werden, en daarmee steeds minder uitdrukking gaven aan de positieve dynamiek die wij in het museum ervaren. Deze nieuwe vorm brengt daar verandering in.

Zoals wij onze bezoekers meenemen op een reis door de tijd, zo neemt dit jaarverslag je mee op een visuele reis door het afgelopen jaar. Aan de hand van een tijdslijn zie je de hoogtepunten van 2023 voor ons museum. De aanvullende infographics bieden daarbij inzicht over zaken zoals bezoekersaantallen en waardering, aantal activiteiten, de organisatie en allerhande aspecten die het beeld van hoe Eindhoven Museum vaart, compleet maken. Achterin het jaarverslag zijn de formele zaken opgenomen, zoals een toelichting op de codes of governance, diversiteit en inclusie en fair practice, evenals een prestatieoverzicht en verkorte jaarrekening. Wij wensen je veel lees- en vooral kijkplezier, maar niet zonder hier kort stil te staan bij de belangrijkste hoogtepunten uit 2023.

Net als in 2022, vestigde Eindhoven Museum in 2023 weer een bezoekersrecord. Hoewel de weersomstandigheden voor openluchtmusea het afgelopen jaar aanzienlijk minder goed waren dan voorgaande jaren, is het ons gelukt om de gestage groei in bezoekersaantallen voort te zetten. Niet alleen bezoekers weten het museum steeds beter te vinden, we zagen ook het aantal vrijwilligers toenemen naar ruim 180. We zien dat ons museum zowel door het publiek als diverse gemeenschappen gedragen wordt.

In de programmering vormde het project Twee Maanden Middeleeuwen in het preHistorisch Dorp een hoogtepunt. Museummanager Yvonne Lammers woonde twee maanden in ons middeleeuwse ambachtenhuis en liet bezoekers ervaren hoe het dagelijks leven in de middeleeuwen eraan toeging. Zij nodigde regelmatig gasten uit met uiteenlopende achtergronden in

archeologie, historische ambachtsbeoefening en re-enactment. Het leverde mooie gesprekken, veel inzichten, nieuwe vragen en een podcastserie op. Ook verwachten we dat er in 2024 een aantal artikelen in vakbladen zal verschijnen over dit project.

Voor onze afdeling collectie vormde de ingebruikname van het nieuwe collectieregistratiesysteem Kleksi een hoogtepunt. Samen met nog twee koplopers heeft ons museum met de software-ontwikkelaar een systeem ontwikkeld dat nog beter is toegesneden op de praktijk van collectiebeheer en -behoud. Onze collectie is daarmee ook online nog beter toegankelijk. Aan die toegankelijkheid hebben we ook gewerkt door dit jaar een pilot uit te voeren met depotrondleidingen. De ervaringen zijn positief en daarom zetten we deze lijn voort in 2024.

Het jaar sloten we af met het indienen van de omgevingsvergunning voor Museumpark Vonk. We hebben samen met architect Marco Vermeulen en vele adviseurs hard gewerkt aan het ontwerp van het museumpark en het nieuwe entreegebouw. Dit wordt een bio-based gebouw met een publiek toegankelijk dakpark, waarin bio-engineering, high- en lowtech en vakwerk samenkomen. Een waar visitekaartje voor de Brainport Regio, waarin historie en heden op een uniek manier samenkomen. Er zullen nog de nodige stappen genomen moeten worden voordat we het gebouw daadwerkelijk kunnen realiseren, maar als het eenmaal zo ver is, dan krijgt Eindhoven er een heel bijzonder architectonisch hoogstandje bij.

Ward Rennen,
directeur-bestuurder Eindhoven Museum

2023 in beeld

Een greep uit de bijzondere gebeurtenissen van het afgelopen jaar.



Januari

Pilot met Summa College Bouw om studenten werkervaring te laten opdoen in het museum is van start.

24 t/m 28 januari

Aanwezig op de NOT in de Jaarbeurs Utrecht, de grote onderwijsbeurs.

14 en 15 januari

Weekend klussen aan het museum met vrijwilligers en medewerkers.





Februari

Masterstudenten Industrial Design beoefenen smeden en houtbewerking in de Adellijke Hoeve.



Februari

Afronding voorstelrondes op social media van de historisch bewoners over hun leven in en buiten het museum. Deze social posts hielden onze volgers in gesloten periode betrokken bij het museum.

15 februari

Uitgeroepen tot Populairste Uitje van Nederland door website Fijn Uit.

“Dit museum weet als geen ander hoe je een prehistorisch en middeleeuws dorp na moet bouwen en is het ultieme museum voor kinderen!”

- bezoeker preHistorisch Dorp

11 en 12 februari

Weekend klussen aan het museum met vrijwilligers en medewerkers.

23 februari

Start ontvangst scholen voor educatieve programma's.



28 februari

Renoveren rieten dak Adellijke Hoeve.



maart

Implementatie van nieuw collectiemanagementsysteem Kleksi, een systeem dat veel betaalbaarder is en eenvoudiger in gebruik.



18 & 19 maart

Opleidingsweekend met ruim 35 seizoenmedewerkers: tijdguiden en groepsbegeleiders.

1 april

Opening museum en feest met medewerkers en vrijwilligers.



5 april

Start voorstelling in Museum 't Oude Slot over het veranderende Brabantse landschap met stukken uit de collectie.



25 april

Lancering nieuw groepsprogramma: *Mysterie van Loki*, een escape-roomachtig spel door het museum.



17 april

Presentatie bij DataDoeDag over de nieuwe feature van Kleksi door Susanne Groenendijk.

10 mei

Eerste proefdag met schoolreisjesdag, waarbij kleine scholen en scholen met klein budget ons kunnen bezoeken.



18 t/m 21 mei

Evenement: Ten Oorlog!



VIKINGFEST

27 t/m 29 mei

Evenement: Vikingfest, met ruim 5.000 bezoekers en publiciteit via NOS Jeugdjournaal.



17 & 18 Juni

Evenement: Beauty & Fashion door de eeuwen heen en midzomer-dankfeest voor medewerkers en vrijwilligers.

Juni

Start presentatie in Rariteitenkabinet over de Brabantse poffer.

Juli

Archeologiestudenten uit Roemenië verblijven in het museum en restaureren leemmuur Runderhoeve.



Juli

Verzameling objecten 14^e en 15^e eeuw door archeoloog Theo de Jong tentoongesteld in Rariteitenkabinet.



1 juli

Start project Twee Maanden Middeleeuwen, waarbij het ambachtenhuis bewoond wordt door museummanager Yvonne Lammers en er uitwisseling plaatsvindt met ambachtslieden en historische en archeologische experts.





18 juli

Drukbezochte leemcursusmiddag
voor vrijwilligers Technische Dienst.



Augustus

Eerste rondleiding in het depot voor
medewerkers en vrijwilligers.



16 augustus

Lancering podcast
Twee Maanden Middeleeuwen.



17 augustus

Bezoek studenten ARCHON
research school of archaeology.



25 augustus

Verloving vindt in het museum
plaats tussen twee bezoekers,
in de Adellijke Hoeve.



27 augustus

Middeleeuwse jaarmarkt: bezoek Jeroen Dijsselbloem,
burgemeester van Eindhoven en afsluiting
Twee Maanden Middeleeuwen.



23 & 24 september

Heksia vindt voor de 4^e en laatste editie van Heksia plaats, het evenement is ruim 1 maand van tevoren uitverkocht.

11 september

Realisatie implementatie digitale strategie: afkoppeling server en overgang naar cloud-based werken.



26 september

Feest! Onze Otto is vanuit dagbesteding al 25 jaar werkzaam bij Eindhoven Museum. Dit is uitgebreid gevierd door Otto in het zonnetje te zetten.



Oktober

Op de voorzijde van het magazine 'Archeologie in Nederland'.



Oktober

Twee krijttekeningen van Jan Toorop aangekocht samen met van Abbemuseum.

9 oktober

Boekings- en planningssoftware iMuseum vernieuwd.

12 oktober

Ambachtendemonstraties bij opening tentoonstelling 'Het jaar 1000' in Rijksmuseum van Oudheden.



31 oktober

Lancering projectwebsite Museumpark Vonk.

Museumpark Vonk
in ontwikkeling

November

Lancering nieuw educatief programma in de ArcheoFactory en het museum, met nadruk op archeologie.



2 november

Ontvangst keurmerk 'kidsproof museum'.



4 & 5 november

Evenement: Romeinse Dagen.



5 november

Bezoekersrecord! Het museum blijft groeien en haalt ruim 75.000 bezoekers.

4 november

Eindfeest met ruim 100 medewerkers en vrijwilligers.

14 november

Lancering LinkedInpagina Museumpark Vonk in ontwikkeling.



18 december

Rondleiding jongerenpanel Erfgoedbende door het depot van Eindhoven Museum.



18 december

Omgevingsvergunning Museumpark Vonk ingediend.

In cijfers

Bezoekerswaardering

Onderstaande bevindingen komen voort uit ons jaarlijkse bezoekersonderzoek.

NPS: 48

Algemene tevredenheid: 8,4

Gastvrijheid in de receptie: **9,0**

Gastvrijheid historische bewoners: **8,9**

Historische authenticiteit gebouwen en bewoners: **8,6**

71% bezoekt het preHistorisch Dorp voor het eerst.

44% gaat het preHistorisch Dorp waarschijnlijk nog eens bezoeken, **38%** zeker wel.

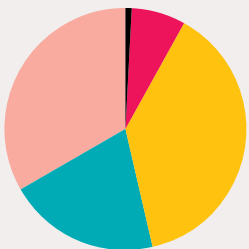
"De kinderen bleven geprikkeld in elk jaartal."

"Heeft me echt verrast was erg leuk voor groot en klein."

"Ik vind het super dat er mensen aanwezig zijn die de uitvoering van de diverse activiteiten verzorgen in de stijl van die tijd."

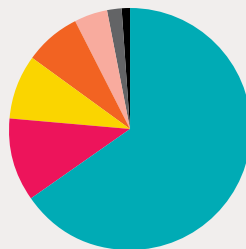
"Leuke interactie met de mensen in het dorp."

Leeftijd respondenten:



- **1%** jonger dan 18 jaar
- **7%** 18 t/m 30 jaar
- **38%** 31 t/m 45 jaar
- **20%** 46 t/m 60 jaar
- **33%** 61 jaar of ouder

Samenstelling bezoekers:



- **70%** Familie: Volwassene(n) met kind(eren), waarvan jongste 12 jaar of jonger
- **12%** Samen met partner
- **9%** Met vrienden/kennissen
- **8%** Familie: Volwassene(n) met kind(eren), waarvan jongste ouder dan 12 jaar
- **5%** Overig
- **2%** Een vereniging, bedrijf of een andere georganiseerde groep
- **1%** Alleen

Waardering evenementen



Beoordeling: 8,2

Bezoekers: **3004**

42% bezocht voor het eerst
42% bezocht met kinderen,
 waarvan jongste 12 jaar of jonger



Beoordeling: 8,6

Bezoekers: **5082**

44% bezocht voor het eerst
47% bezocht met kinderen,
 waarvan jongste 12 jaar of jonger



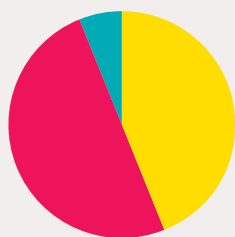
Beoordeling: 8,7

Bezoekers: **3005**

48% bezocht voor het eerst
37% bezocht met vrienden/
 kennissen

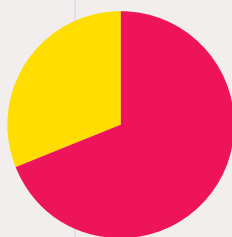
Waardering educatief bezoek

De leerlingen hebben door hun bezoek aan het preHistorisch Dorp nieuwe kennis en inzichten gekregen over de geschiedenis.



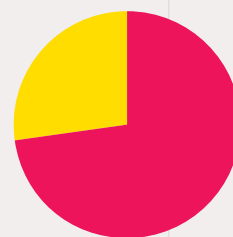
- **44%** Helemaal mee eens
- **50%** Mee eens
- **6%** Neutraal

De leerlingen vonden hun bezoek aan het preHistorisch Dorp een bijzondere belevenis.



- **69%** Helemaal mee eens
- **31%** Mee eens

De leerlingen hadden plezier tijdens hun bezoek.



- **73%** Helemaal mee eens
- **27%** Mee eens



Ranglijst sterkste musea van de provincie Noord-Brabant:

2019: niet in ranglijst door te lage spontane bekendheid

2021: positie **10**

2023: positie **6**



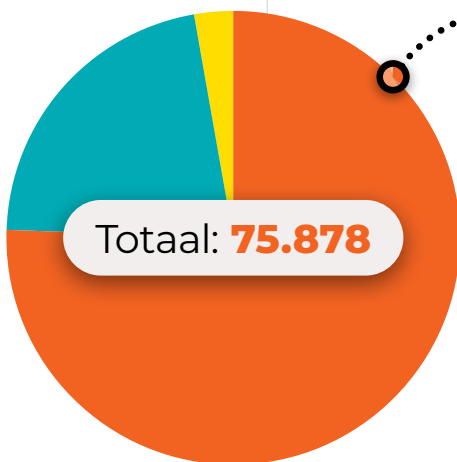
Medewerkers en vrijwilligers

FTE: **19,09**

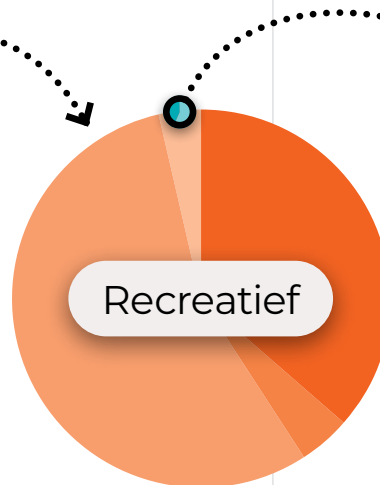
Medewerkers: **43**, waarvan **12** jaarrond, **31** seizoenskrachten

Vrijwilligers: **200**

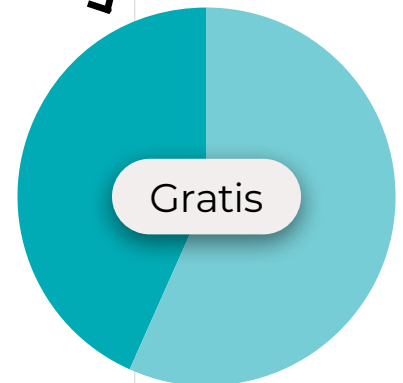
Bezoekersaantallen



- **54.434** Recreatief
- **16.357** Educatief
- **2.087** Arrangementen



- **20.677** Museumkaart
- **2.565** 0 t/m 3 jaar
- **31.350** 4 jaar en ouder
- **1.984** Gratis



- **1.126** Vrijkaart
- **858** Vrije openstelling dinsdagmiddag

Financieel

Totale opbrengsten: **2,15 miljoen**

Totale uitgaven: **2,12 miljoen**

Totale eigen verdienvermogen: **> 60%**



Aantal keren dat de museumkat uit kantoor is gehaald: **86**

Collectie

Aantal objecten

collectie: **> 23.000**

In de media

in 2023 verscheen het museum ruim 30 keer in lokale media en meerdere malen in nationale en internationale media. Een selectie van de verschenen artikelen:

Wat aten ze vroeger?

Je liep in de Romeinse tijd of tijdens de middeleeuwen natuurlijk niet even een supermarkt binnen om een zakje chips of een diepvriespizza te halen. Wat aten de mensen vroeger dan wel? Tijdens het **Historisch Foodfest** in het Eindhovense openluchtmuseum kunnen foodies dit lange week-einde hun hart en smaakpapillen ophalen. In het prehistorisch dorp leer je hoe een gedekte tafel in een middeleeuwse herberg eruitziet. Vroeger men startte met bouwen rond een



wandeling. Zelf kun je mosterd, boter, marsepein of platbroodjes maken. Aangezien het Pasen is, kunnen kinderen natuurlijk eieren beschilderen. Alleen hebben ze dat van nooit eerder gedaan met natuurlijke materialen als rode kool, bie



Bouwstudenten renoveren nu ook boerderijen in het pre-Historisch Dorp

Alleen hebben ze dat van nooit eerder gedaan met natuurlijke materialen als rode kool, bie



OVEN Historisch populairst

Historisch Dorp is en tot het populairste van Nederland uitjesplatform. Het Eindhovense openluchtmuseum kreeg de meeste stemmen. FijnUit organiseerde sinds 2013 jaarlijkse verkiezing. Eerinnars waren onder andere Naturalis. Op 1 september 2023 gaan de poorten van de Boutensiaan open.

Terug in de tijd in het preHistorisch Dorp









Yvonne Lammers leeft twee maanden in de middeleeuwen

Elkeen die het prehistorisch Dorp stapom. Duidelijk 600 jaar terug in de Middeleeuwen. Yvonne Lammers leefde twee maanden in de middeleeuwen. Daarom woont ze er deze zomer twee maanden lang.



Online resultaten

Social media

| | 2022 | 2023 |
|---|--------|--------|
|  Facebook | 21.487 | 23.733 |
|  LinkedIn | 767 | 1.027 |
|  TikTok | 0 | 235 |
|  Instagram | 4.428 | 6.287 |
|  YouTube | 249 | 322 |
|  X | 1.183 | 1.262 |

Website

| | 2022 | 2023 |
|--------------------------|---------|---------|
| Bezoekers | 271.248 | 233.393 |
| Bezochte pagina's | 745.706 | 756.729 |
| Bouncepercentage | 60,49% | 59,02% |

De kleine lettertjes

Bestuursverslag

Waar we in het bovenstaande beeldverslag een overzicht geven van de activiteiten en ook het publieksbereik, lichten we in dit deel van het jaarverslag het financieel beleid, veranderingen in de organisatie en de toepassing van de codes Governance, D&I en Fair Practice toe. Tevens is een overzicht van de prestaties opgenomen en een verkorte versie van de jaarrekening 2023.

Financieel beleid

Eindhoven Museum (EM) heeft een goed financieel jaar achter de rug, mede doordat het bezoekersaantal licht groeide. Het resultaat à € 32.720 bestemmen we ten bate van de algemene reserve en het aankoopfonds. We kiezen ervoor om het aankoopfonds voor de collectie aan te vullen met € 10.000 tot het niveau van begin 2023, zodat het fonds voldoende gevuld blijft voor toekomstige aankopen.

Het financiële beleid van het museum is in de kern ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren, namelijk dat het museum geen langlopende schulden of leningen heeft of aangaat en zoveel mogelijk kosten via de exploitatie worden geboekt en niet als investeringen. Dat doen we om de liquiditeitspositie zoveel mogelijk te laten corresponderen met de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven. De financiële continuïteit wordt daarmee dus ook vanuit een gezonde liquiditeitspositie geborgd. Het financieel beleid is er daarbij op gericht de continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen en daarbij tevens te anticiperen op de toekomstige schaa sprong naar Museum park Vonk. Vergroting van het weerstandvermogen is daarbij essentieel,

om de eventuele risico's die gepaard gaan met deze schaa sprong op te kunnen vangen. Daarom verhogen we de algemene reserve met € 22.720 uit het resultaat van 2023.

De belangrijkste verschillen tussen de begroting en realisatie van boekjaar 2023 zit in de personeelslasten, inkomsten educatie en arrangementen en tenslotte de IT-kosten. Salarissen en sociale lasten vallen lager uit, omdat er rekening was gehouden met een loonsverhoging van 10% per 1 januari 2023. De cao dagrecreatie kent een stijging van 2% per januari 2023 en 1% per 1 juli 2023. De cao musea, waarin de hoogste managementfuncties zijn ingeschaald kent een stijging van 5% toe vanaf 1 januari 2023 en € 100 structureel per maand vanaf 1 juli. Deze stijgingen zijn minder dan begroot en hebben daarom geleid tot een meevaller in de realisatie.

Verklaring verschillen tussen begroting en realisatie

De gerealiseerde inkomsten educatie en arrangementen zijn achtergebleven op de begroting. In 2022 was er sprake van een inhaal slag van schoolkampen na corona. Dit leidde tot een uitzonderlijke



hoge omzet en leerlingenaantallen. We hebben geconstateerd dat we voor 2023 te optimistisch hebben begroot. Evenwel zien we dat de leerlingenaantallen en omzet in 2023 substantieel hoger zijn dan in het laatste pré-coronajaar en er over de lange lijn dus sprake is van groei. De gerealiseerde inkomsten uit arrangementen zijn lager uitgevallen doordat we nieuwe formules later in de markt hebben gezet dan gepland. De ontwikkeling van een nieuw arrangementenaanbod vergde meer tijd dan voorzien. Wel zien we de maandelijkse inkomstcijfers voor arrangementen stijgen sinds het nieuwe aanbod er is. We verwachten daarom in 2024 onze doelstellingen op dit vlak wel te kunnen behalen.

We hebben dit jaar flink geïnvesteerd in de IT-omgeving en in het bijzonder de infrastructuur. Deze bleken op veel punten verouderd en aan vervanging toe. Switches en de firewall zijn vervangen, en de server is ontmanteld, waardoor het museum nu volledig 'cloud-based' werkt. We hebben tevens gekozen om per 1 maart 2024 de huidige samenwerking met Cubics te beëindigen en Ratho de IT-dienstverlening van EM te laten verzorgen. Ratho is dichterbij het museum gehuisvest en daardoor sneller ter plaatse in geval van storingen. Ook is er een selectieproces doorlopen om een nieuw kassasysteem aan te schaffen, waarbij gekozen is voor het kassasysteem van De Haan in combinatie met de online-ticketing-module van Booqi. Dit systeem zal in seizoen 2024 operationeel zijn. Met deze investeringen in de IT-infrastructuur borgt EM een solide operatie en bereiden we ons voor op de schaa sprong naar Museumpark Vonk.

Fondsenwerving en sponsoring

Bij het Mondriaan Fonds is een succesvolle aanvraag à € 40.000 gedaan voor een erfgoedstarter. Hiervan zal in 2024 een historisch bouwer worden aangenomen om het team technische dienst te versterken. Voor Museumpark Vonk is vlak voor de kerstvakantie een aanvraag gedaan

bij Brabant C. We verwachten hiervoor uiterlijk het tweede kwartaal van 2024 alle procedures doorlopen te hebben.

Beheeromgeving ten aanzien van project Museumpark Vonk

Voor de ontwikkeling van Museumpark Vonk wordt een aparte projectadministratie bijgehouden en zijn in samenspraak tussen bestuur, auditcommissie, Vonk-commissie en accountant procedures en protocollen ontwikkeld om de financiën transparant en actueel te kunnen presenteren en zo kort mogelijk op de bal zicht te houden op de inkomsten en uitgaven. De beheeromgeving is eveneens aangepast en er is een aparte inkoopprocedure opgesteld voor het project Museumpark Vonk. De auditcommissie toetst met regelmaat of de beheeromgeving nog voldoet en vraagt jaarlijks en indien gewenst tussentijds de accountant om advies en een oordeel. Iedere auditcommissievergadering wordt naast de resultatenrekening van reguliere museumexploitatie het verloop van de projectkosten van Museumpark Vonk besproken. Daartoe wordt door de controller een Vonkrapportage aangeleverd, waarin de aansluiting is gemaakt tussen de thans lopende fasebegroting, liquide middelen, gefactureerde bedragen en aangegane verplichtingen zijn opgenomen.

Vooruitblik op 2024 en verder

Omdat we met hetzelfde team ook aan de ontwikkeling van Museumpark Vonk werken, dient de personeelscapaciteit verdeeld te worden over het huidige museum en de uitwerking van de plannen. Daarbij dient constant een afweging gemaakt te worden tussen de ambities en belastbaarheid van het team. In 2024 zal de focus daarom liggen op lichte groei in bezoekersaantallen in het preHistorisch Dorp, omdat inzetten op sterke groei in combinatie met de ontwikkeling van Museumpark Vonk niet haalbaar is. Het bestaande aanbod zal verder worden versterkt met de plaatsing van een middeleeuws labyrint, waarin bezoekers spelenderwijs kennismaken met de



middeleeuwse standenmaatschappij. Met dit aanbod verwachten we huidige bezoekersaantallen vast te kunnen houden en licht te groeien in bezoek en eigen inkomsten.

Omdat de verwachte substantiële loonstijging niet in 2023 plaatsvond, maar in 2024 zal vallen en het huidige zeer gunstige energiecontract afloopt, verwachten we een aanzienlijke stijging in de kosten. De begroting 2024 kent daarom een beperkt negatief resultaat van € 6.947 (op basis van prognose op de begroting, stand februari 2024). Daarbij is rekening gehouden met een incidentele extra indexering van de subsidie van Cultuur Eindhoven van 2,9%. De aanvulling op de algemene reserve uit het resultaat van 2023 is ruim voldoende om het voorziene negatieve resultaat 2024 op te vangen zonder verder in te teren op het weerstandsvermogen. In 2024 gaan we scherper sturen op de kosten door alle lopende contracten scherp tegen het licht houden. Er bestaat hierdoor een reële kans dat we alsnog op een neutraal of klein positief resultaat uitkomen.

We verwachten komend jaar ook een begin te maken met het verbouwen en verduurzamen van het bestaande bedrijfsvastgoed. Doel is om het energieverbruik van het museum te reduceren en een kwaliteitsslag te maken in kantoor, kleed- en overige werkruimtes. We hebben hiervoor een externe adviseur ingeschakeld die ons begeleidt in het opstellen van de plannen en ons ook kan helpen gebruik te maken van allerhande subsidieregelingen op het gebied van verduurzaming.

Voor Museumpark Vonk verwachten we een start te kunnen maken met de bouw van het entreegebouw en de aanleg van het museumpark. Het museumconcept zal worden uitgewerkt tot een VO+, zodat begin 2025 het DO uitgewerkt wordt om vervolgens in de tweede helft van het jaar uitgevoerd te worden. Alvorens tot uitvoering overgegaan kan worden, dient de dekking voor Museumpark Vonk volledig te

zijn en de aanbestedingsprocedure voor de bouwwerkzaamheden doorlopen te zijn. Het eerste halfjaar van 2024 staat in het teken hiervan.

Organisatie

Onze organisatie bereidt zich voor op de schaaflap naar Museumpark Vonk en om die reden zijn een aantal nieuwe functies gecreëerd, namelijk:

- Content marketeer ter uitbreiding en ondersteuning van de marketingafdeling
- Curator co-creatie om invulling te geven aan het op een inclusieve manier werken met gemeenschappen
- Historisch bouwer ter ondersteuning van de technische dienst.

Daarmee begint de vaste formatie van Museumpark Vonk zich inmiddels af te tekenen. Wij verwachten dat het verschil tussen de huidige en de toekomstige organisatie vooral zal zitten in het vast aanstellen van gidsen en educatiemedewerkers en in verzwaring van de floormanagementfuncties.

Net als in 2022 is er een medewerkerstevredenheidsonderzoek (mto) uitgevoerd. EM scoort over de gehele linie als werkgever met gemiddeld een 8+ een ruime voldoende. De belangrijkste aandachtspunten voor de toekomst zijn loopbaanontwikkeling en het nog verder verbeteren van de onderlinge aanspreekcultuur. Wat betreft het laatste aandachtspunt zullen begin 2024 sessies met het personeel over sociale veiligheid georganiseerd worden onder leiding van een externe adviseur.

Op het vlak van vrijwilligersmanagement blijven we de lijn doorzetten, zoals we die in ons vorige jaarverslag hebben beschreven. We zien het aantal vrijwilligers stijgen en merken dat met het perspectief op Museumpark Vonk er ook nieuw type vrijwilligers, waaronder internationals, zich melden bij ons museum.



Toelichting van de codes

Code Governance Cultuur

EM is een stichting met een ANBI-status met een raad van toezicht-bestuurder model. Het bestuur is éénkoppig en bestaat uit directeur-bestuurder Ward Rennen. Het bestuur en de raad van toezicht hanteren de Governance Code Cultuur en onderschrijven de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code. De raad van toezicht komt driemaandelijks formeel bijeen. De verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van zowel de raad van toezicht als de bestuurder zijn statutair en in aanvullende reglementen vastgelegd. De raad van toezicht werkt met een drietal commissies, namelijk de auditcommissie, de remuneratiecommissie en de Vonk-commissie. Hierdoor is nauwer toezicht, afstemming en advisering van de directeur-bestuurder op de belangrijkste onderwerpen, te weten financiën, het werkgeverschap jegens de directeur-bestuurder en de ontwikkeling van Museumpark Vonk geborgd.

De directeur-bestuurder heeft een volmacht, waarbij conform de reglementen goedkeuring vooraf vereist is voor de begroting, het jaarplan en majeure organisatieaanpassingen. Tevens zijn in het reglement voor de directeur-bestuurder afspraken vastgelegd met betrekking tot

Vergoedingen leden Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft per ingang van 2023 besloten de indexerings van de overheid te volgen voor de vergoeding van de Raad van Toezichtleden. De overheid stelt elk jaar een maximale vergoeding vast voor vrijwilligerswerk. De voorzitter zit op het maximum en de andere RvT leden zitten daar € 600,- onder. Voor 2023 komt dit neer om een vergoeding van € 1900,- voor de voorzitter en € 1300,- voor de leden. ▼

het aangaan van financiële verplichtingen, voor zover die niet bij de goedkeuring van de begroting zijn voorzien. De directeur-bestuurder legt direct verantwoording af aan de Raad van Toezicht en het functioneren wordt jaarlijks in een functioneringsgesprek met de remuneratiecommissie beoordeeld. Een protocol is opgesteld voor het aangaan van financiële verplichtingen, waarbij het vier ogen principe wordt toegepast in het betalingsverkeer, welke door de accountant is goedgekeurd. Bij de controle op de jaarrekening vindt overleg plaats tussen de auditcommissie en de accountant.

Voor de ontwikkeling van Museumpark Vonk heeft de Raad van Toezicht een aanvullende werkwijze en mandatering vastgesteld, omdat de omvang en complexiteit van dit project buiten de reguliere bedrijfsvoering valt. Dit wordt ondersteund door de hiervoor speciaal in het leven geroepen Vonk-commissie, waarin de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht met de directeur-bestuurder zitting hebben. Er zijn separate procedures en processen opgesteld voor de besluitvorming en het aangaan van verplichtingen, zoals hierboven bij de paragraaf beheeromgeving Museumpark Vonk reeds is toegelicht.

Samenstelling Raad van Toezicht

| Naam | Functie | Leeftijd | Professie | Nevenfuncties | Termijn |
|----------------------|---|----------|--|---|----------------|
| Rob van 't Hullenaar | Voorzitter, voorzitter remuneratiecommissie, voorzitter commissie Vonk | 72 | Bestuurder, toezichthouder, adviseur | Vice Voorzitter raad van Commissarissen Nemo Healthcare B.V. Bestuurder STAK Thalassa | 1 ^e |
| Merel Franke | lid remuneratiecommissie | 43 | Advocaat | geen | 1 ^e |
| Ingrid Niessing | voorzitter auditcommissie | 54 | Eigenaar NEXT LEVEL consultancy | Voorzitter RvC Rewin West-Brabant Voorzitter RvT Kredietunie Regio Tilburg. | 1 ^e |
| Karin Mastenbroek | lid auditcommissie | 51 | Consultant | Bestuurslid bij SpartnerS Coöperatie UA Bestuurslid Rotary Club Eindhoven-Eeckaerde | 1 ^e |
| Koen Sanders | Vice-voorzitter, lid Vonk commissie en remuneratiecommissie bij vervanging voorzitter | 42 | Directeur Product, Markt & Imago Efteling BV | Lid Raad van Toezicht GLOW Bestuurslid Special Olympics 2024 Bestuurslid VNO-NCO Midden Brabant | 1 ^e |
| Ward Rennen | directeur-bestuurder | 45 | Museumdirecteur en bestuurder | Bestuurslid Museumvereniging Bestuurslid Stichting Museumkaart Lid Raad van Toezicht van Stichting Innovatiedistrict Spoorzone Zwolle | doorlopend |

Verslag activiteiten Raad van Toezicht

De raad van toezicht heeft de volgende activiteiten ondernomen:

Strategie en beleid

- Vaststellen jaarplan 2024
- Goedkeuren van de begroting 2024
- Goedkeuren van de jaarrekening 2023

Risicobeheersing

- Auditcommissie heeft een gesprek gevoerd met de accountant n.a.v. diens managementletter.
- Auditcommissie heeft twee keer met de directeur-bestuurder en boekhouder vergaderd over de voortgang implementatie diverse protocollen en processen in het kader van compliance n.a.v. managementletter van de accountant.

- De Auditcommissie heeft de conceptbegroting en daaropvolgende begroting besproken met de directeur-bestuurder en controller en hier een positief advies over uitgebracht richting de Raad van Toezicht.

Governance

- Vaststellen van fasenbegroting werkwijze en daaruit voortkomende procedures en procesafspraken inzake Museumpark Vonk:
- Vaststellen van begrotingsfase B1
- Goedkeuren van begrotingsfase B2
- De remuneratiecommissie heeft een functioneringsgesprek gevoerd met de directeur-bestuurder.
- De raad van toezicht heeft zichzelf geëvalueerd en besloten om eind 2024 een externe zelfevaluatie uit te laten voeren.

Code Diversiteit en inclusie (D & I)

EM heeft zich de afgelopen jaren sterk ingezet voor inclusie en diversiteit. We hebben een lange traditie op het gebied van inclusie. Wij werken vanuit de overtuiging dat een inclusieve organisatie, programmering en representatie randvoorwaardelijk zijn om ook diversiteit te bevorderen. We werken al jaren met vrijwilligers, organisaties en medewerkers die een uiteenlopende achtergrond hebben (lage sociaaleconomische status met armoedeproblematiek, mentale beperkingen, burn-out of psychische en/of fysieke beperkingen). Zo werken jongeren met gedragsproblemen vanuit zorginstelling Severinus iedere maandag in het groenonderhoud, werkt 'onze Otto' vanuit de dagbesteding al 25 jaar bij ons en werkt onze horecapartner Bij Puur met jongeren die een achterstand op de arbeidsmarkt hebben.

We zijn trots op onze bedrijfscultuur waarin iedereen zichzelf kan zijn en vanuit het management worden medewerkers en vrijwilligers gestimuleerd zich vrij te voelen om op een respectvolle manier elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag. Het afgelopen jaar hebben we de volgende acties ondernomen om naast het al staande beleid (zie jaarverslag 2022) D&I steviger te borgen in onze organisatie:

- We hebben Marleen Hartjes als curator publiek aangesteld om gemeenschappen actief bij het museum te betrekken en de museummedewerkers daarin te faciliteren hier een constructieve en actieve rol in te nemen. Marleen heeft ons i.v.m. haar migratie naar Nieuw-Zeeland in juli helaas verlaten. Inmiddels hebben we in Bas de Wal een waardige opvolger voor haar gevonden als curator co-creatie en we hebben hier in de begroting ook ruimte voor gemaakt.

- We hebben een duidelijkere afbakening gemaakt met welke gemeenschappen, die we nog niet goed bereiken, we als eerste willen gaan werken. Daarbij hebben we gekozen om ons als eerste op de 'expat spouse community' te richten en eerste kennismakingsgesprekken gevoerd met organisaties en vertegenwoordigers van de expat spouse gemeenschap.
- We hebben een klankbordgroep toegankelijkheid opgericht om ons te adviseren over het ontwerp en realisatie van het nieuwe museumgebouw en de parkuitbreiding van Museumpark Vonk. De eerste bijeenkomst vond plaats in november en werd zowel door de deelnemers als museumstaf als zeer waardevol ervaren.

Fair Practice Code

We vinden het belangrijk om bij te dragen aan een sector waarin werknemers, freelancers en makers onder billijke voorwaarden kunnen werken. We hebben daarom ons beleid van vorig jaar gecontinueerd en op drie punten aangevuld:

- Makers krijgen na een eerste kennismakinggesprek en algemene briefing betaald voor de debriefing die daarop volgt. Ook al weten wij als opdrachtgever dan nog niet zeker of we de opdracht gunnen, de maker heeft daar al wel tijd en aandacht aan besteed en dient daarvoor betaald te krijgen.
- We letten er scherp op dat vrijwilligerswerk aanvullend is aan betaald werk en niet concurrerend werkt, waardoor betaalde krachten benadeeld worden. Wij hebben daarbij de logica omgedraaid, waarbij vrijwilligerswerk onderdeel is van onze acquisitiestrategie om nieuwe medewerkers te werven. Er zijn heel wat vrijwilligers die via hun vrijwilligerswerk bij het museum vervolgens in een betaalde (seizoen)baan rolden.
- Betaling van een vergoeding van € 100 per bijeenkomst aan deelnemers van de klankbordgroep toegankelijkheid, stadsraad en deelnemers aan co-creatie sessies van de vonken.

Prestatie-overzicht

In het onderstaande schema zijn de gerealiseerde prestaties over 2023 weergegeven, zoals we die hebben afgesproken met onze subsidiegever Cultuur Eindhoven:

| | Subsidieverlening 2023 | | Offline | | Online | |
|--|------------------------|---------------|----------------|---------------|----------------|----------|
| | Aanbod | Bereik | Resultaat 2022 | | Resultaat 2022 | |
| | Aanbod | Bereik | Aanbod | Bereik | Aanbod | Bereik |
| Activiteiten en bezoeken aan tentoonstellingen totaal | 1 | 1 | 1 | 1 | | |
| Reguliere bezoeken | n.v.t. | 0 | n.v.t. | 0 | n.v.t. | |
| Specificatie bezoeken PO | n.v.t. | 0 | n.v.t. | 0 | n.v.t. | |
| Specificatie bezoeken VO | n.v.t. | 0 | n.v.t. | 0 | n.v.t. | |
| Specificatie bezoeken MBO/HO | n.v.t. | 0 | n.v.t. | 0 | n.v.t. | |
| Totaal tijdelijke tentoonstellingen | 0 | 0 | | | | |
| Totaal overige activiteiten | 765 | 61.900 | 715 | 75.878 | 0 | 0 |
| Schoolgebonden activiteiten | 538 | 19.200 | 536 | 16.357 | 0 | 0 |
| Specificatie PO | | 13.600 | | 12.969 | | |
| Specificatie VO | | 3.600 | | 3.388 | | |
| Specificatie MBO/HO | | 2.000 | | | | |
| Openbare activiteiten | 52 | 39.500 | 52 | 57.434 | | |
| Verhuringen / niet-culturele activiteiten | 175 | 3.200 | 127 | 2.087 | | |
| Gratis Bezoeken | 5.000 | | 5.039 | | 0 | |
| Betaalde Bezoeken | 56.900 | | 70.839 | | 0 | |
| Bezoeken website totaal | n.v.t. | | 0 | | 299.107 | |
| Talentontwikkeling <6 maanden | | | 0 | | 0 | |
| Talentontwikkeling >6 maanden | 1 per 2 jaar | | | | 0 | |
| Totaal fte | 15 | | 16 | | | |
| Aantal vrijwilligers | n.v.t. | | 200 | | | |

Balans per 31 december 2023

| | 31-12-2023 | 31-12-2022 |
|------------------------------------|------------------|------------------|
| Activa | | |
| Vaste activa | | |
| Materiële vaste activa | 112.234 | 125.637 |
| Vlottende activa | | |
| Vorraden | 8.412 | 6.881 |
| Vorderingen | 195.377 | 233.122 |
| Liquide middelen | 800.600 | 896.487 |
| Totaal activa | 1.116.623 | 1.262.127 |
| Passiva | | |
| Eigen Vermogen | | |
| Algemene reserve | 97.928 | 75.208 |
| Bestemmingsfonds Cultuur Eindhoven | 72.466 | 72.466 |
| Aankoopfonds | 42.034 | 42.034 |
| Voorzieningen | 541.109 | 582.675 |
| Kortlopende schulden | 363.086 | 489.744 |
| Totaal passiva | 1.116.623 | 1.262.127 |

Staat van baten en lasten 2023

| | 2023 | 2022 |
|---------------------------------|------------------|------------------|
| Baten | | |
| Opbrengsten activiteiten museum | 848.011 | 835.429 |
| Bijdragen Museumpark Vonk | 470.868 | 480.870 |
| Projectsubsidies en sponsoring | 0 | 100.032 |
| Opbrengsten museum | 1.318.879 | 1.416.331 |
| Subsidies | 837.516 | 795.361 |
| Totaal baten | 2.156.395 | 2.211.692 |
| Salarissen en sociale lasten | 878.119 | 850.680 |
| Inhuur extern personeel | 89.061 | 48.394 |
| Inhuur extern advies | 6.696 | 8.699 |
| Overige personeelskosten | 55.534 | 65.001 |
| Bestuurlijke kosten | 7.100 | 7.000 |
| Backoffice | 65.035 | 61.780 |
| Kosten automatisering | 83.893 | 65.900 |
| Technische dienst | 44.137 | 26.023 |
| Facilitaire dienst | 36.492 | 28.749 |
| Huisvestingskosten | 41.514 | 44.599 |
| Promotie | 99.924 | 124.625 |
| Collectie | 18.691 | 12.334 |
| Programma's | 124.464 | 119.982 |
| Kosten co-creatie | 1.700 | 0 |

| | | | | |
|--|--|--|------------------|------------------|
| Frontoffice | | | 70.666 | 55.274 |
| Projectkosten Museumpark Vonk | | | 470.868 | 480.870 |
| Projecten | | | 0 | 16.000 |
| Afschrijvingen | | | 32.987 | 34.318 |
| Overige lasten | | | -3.206 | 161.464 |
| Totaal lasten | | | 2.123.675 | 2.211.692 |
| Exploitatiesaldo | | | 32.720 | 0 |
| Het resultaat ad € 32.720 over 2023 is als volgt bestemd: Toegevoegd aan algemene reserve | | | 22.720 | |
| Toegevoegd aan aankoopfonds | | | 10.000 | |